

Hva?

2009 ble erklært det Internasjonale astronomiåret, IAÅ2009, av FNs generalforsamling. Dette skjedde i 2007 etter et initiativ fra den Internasjonale astronomiske union (IAU) og UNESCO. IAÅ2009 vil engasjere mennesker over hele kloden til å gjenoppdage sin plass i universet gjennom undring og fascinasjon over det vi kan observere på himmelen. En viktig visjon er å øke folks forståelse for innvirkningen astronomi og vitenskap har på dagliglivene våre og hvordan vitenskapelig kunnskap kan bidra til et mer rettferdig og fredelig samfunn.

Jordoppgang sett fra Apollo 8. NASA.

Hvorfor feirer vi IAÅ2009?

Astronomiåret er en 400-årsmarkering av en svært viktig hendelse i astronomiens historie. I 1609 brukte italieneren Galileo Galilei, som førstemann, et teleskop for å systematisk studere himmelen. Dette skulle føre til fem avgjørende oppdagelser.

Galilei oppdaget:

1. Fjell og daler på månens overflate.
2. At Melkeveien består av tett i tett med stjerner, for fjerne til å oppdage med øyet alene.
3. Fire måner rundt Jupiter.
4. At solen har flekker og roterer.
5. At Venus har faser, akkurat som månen.

Oppdagelsene brøt med datidens enighet om at jorden var universets sentrum og at universet, i motsetning til jorden, var perfekt og uforanderlig. Grunnlaget var dermed lagt for den moderne astronomien og naturvitenskapens fremvekst.

Galileo Galilei. Malt av Justus Sustermans.

Mål

1. Å øke bevisstheten rundt naturvitenskap.
2. Å gjøre tilgjengelig ny kunnskap og observasjon av himmelen.
3. Å styrke astronomimiljøer i utviklingsland.
4. Å støtte og forbedre naturfag i skolen og i annen uformell undervisning.
5. Å styrke omdømmet til naturvitenskap og naturvitere.
6. Å legge til rette for nye samt styrke eksisterende astronominettverk.
7. Å bedre kjønnsbalansen blant naturvitere på alle nivå og jobbe for en større andel minoriteter blant ingeniører og naturvitere.
8. Å legge til rette for bevaring av den mørke nattehimmelen og steder historisk knyttet opp mot astronomi som en del av verdens kultur- og naturarv.

Målene skal nås ved hjelp av IAÅ2009s hjørnesteinsprogramer. Les mer om dem på de neste plakatene!